

Samen veranderen

Verkiezingsprogramma Lijst 5. Vrienden van de Berkel

Verkiezingen Waterschap Rijn en IJssel 20 maart 2019

Water raakt ons allemaal

Water raakt ons allemaal. U en wij zijn WRIJ.	2
Bestuur en organisatie	3
Belastingen en Financiën.....	4
Waterveiligheid	5
Watersystemen	6
Watersystemen-op orde en klimaatbestendig.....	6
Watersystemen schoon.....	8
Afvalwaterketen: efficiënt, effectief en circulair.....	9
Energie neutraal	10
Beleving	11
Communicatie en bewustwording	12

Water raakt ons allemaal. U en wij zijn WRIJ.

Waterschap Rijn en IJssel heeft een grote verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de leefomgeving alsmede voor de waterveiligheid van de inwoners en van ondernemingen in de Achterhoek en Liemers. De gevolgen van klimaatveranderingen, toename van extreme buien (wateroverlast), droogte en warmte (hittestress) stellen de waterschappen voor grote uitdagingen. Deze toekomstige uitdagingen moeten we samen met medeoverheden, bedrijven, inwoners aanpakken. Samen bereiken we meer.

Bij de Vrienden van de Berkel staan de primaire taken van een waterschap veiligheid, waterbeheer en waterzuivering centraal. Zij is een echte Waterschap partij. Hoewel de Vrienden van de Berkel haar oorsprong heeft langs de Berkel, wil zij er op toezien dat deze primaire taken op de juiste manier gebeuren in het gehele beheergebied van Waterschap Rijn en IJssel. De partij luistert naar de bewoners en bedrijven in dit gebied en richt zich op die taken van het waterschap die voor hen van belang zijn.

De Vrienden van de Berkel hebben de afgelopen jaren een eigen geluid laten horen in het algemeen bestuur van het waterschap. Een geluid vanuit de inwoners zelf.

Samen veranderen

Bestuur en organisatie

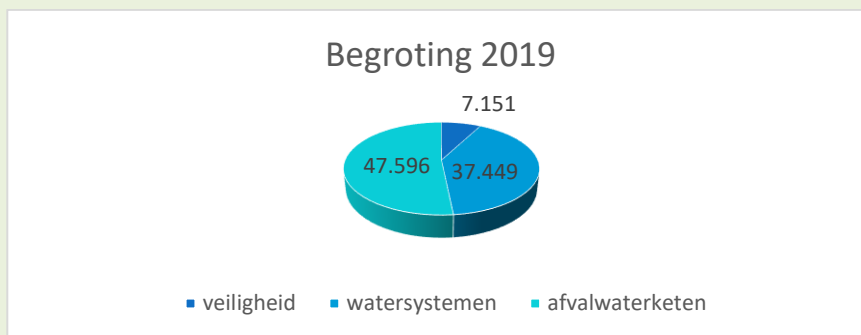
Een waterschap is een functionele overheid. Wij vinden dat WRIJ haar huidige taken en toekomstige uitdagingen op het gebied van Omgevingswet, klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie en schoon water samen met medeoverheden, bedrijven en inwoners efficiënt en effectief uitvoert met een netwerkorganisatie waar klantgerichtheid, communicatie en samenwerking voorop staan. Samen bereiken we meer.

Wij staan voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- De samenwerking met medeoverheden en de waterschappen in Rijn Oost verder uitbouwt om daarmee voordeel te behalen bij de ondersteuning van de organisatie en uitvoering van de taken in haar eigen werkgebied.
- Kennis in de organisatie opbouwt en behoudt door medewerkers langdurig aan zich te binden, met name op belangrijke nieuwe taakgebieden als hoogwaterveiligheid, klimaatadaptatie, circulaire economie, omgevingswet en informatiemanagement.
- Bij voorkeur lokale bedrijven betreft bij de uitvoering van haar taken, omdat een sterke economische omgeving zich een ambitieuzer waterschap kan veroorloven. Waar mogelijk de focus heeft op regionale werkgelegenheid.

Belastingen en Financiën

Dat waterschappen een eigen belastingstelsel hebben is een groot goed en misschien wel de best mogelijke garantie voor waterveiligheid en een duurzaam en toekomstbestendig waterbeheer. De tarieven in Waterschap Rijn en IJssel behoren tot de laagste in Nederland. Daarentegen is de verhouding tussen de schulden gedeeld door de jaarlijkse belastinginkomsten (schuldquote) bij WRIJ het hoogste van alle waterschappen in Nederland. Wij zijn geen voorstander van doorschuiven van schulden.

Wij staan voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- De schulden door duurzaam financieel beheer op termijn weet af te bouwen en de schuldquote verlaagt.
- Zich zal inzetten op kostenbesparingen en bereid is keuzes te maken om de lastenstijgingen te beperken en daarbij de meest urgente zaken eerst uitvoert en investeringen, die kunnen worden uitgesteld, temporeert.
- In de toekomst staat voor een evenwichtiger belastingheffing, waarbij belangrijke principes zijn “de vervuiler betaalt”, “wie baat heeft betaalt”, “wie kosten veroorzaakt betaalt”. Wie zichtbaar “groene” en “blauwe” prestaties levert wordt beloond.
- Zich bij kwijtscheldingen van belastingen aansluit bij gemeentelijk beleid.

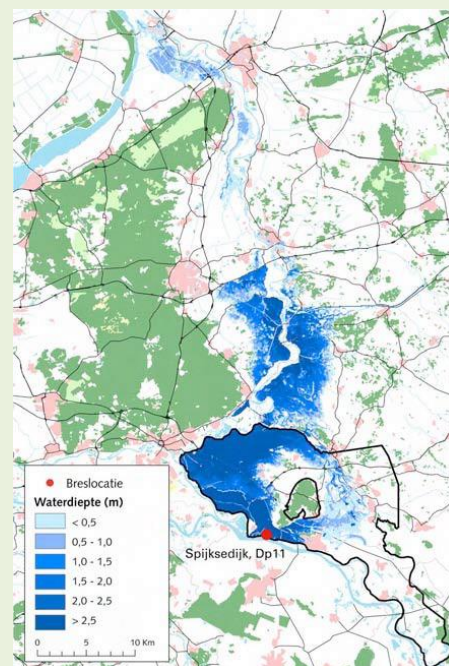
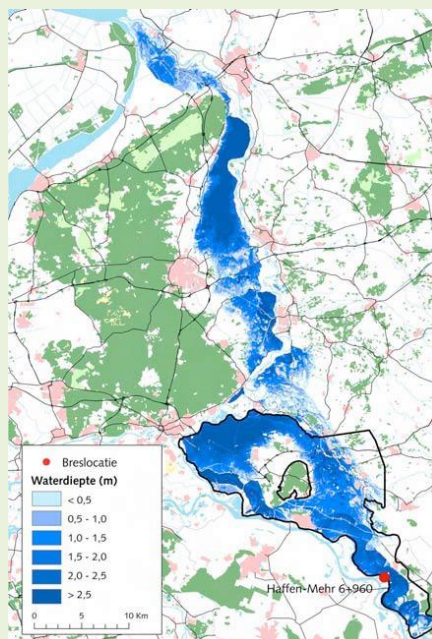

Waterveiligheid

De WRIJ beheert, onderhoudt en verbetert de waterkeringen overeenkomstig het wettelijk vereiste beschermingsniveau, draagt bij aan een veilige inrichting van de omgeving en is in staat een crisis te beheersen. Een deel van het overstromingsrisico komt vanuit Duitsland, omdat de waterkeringen van dijkkring 48 deels in Duitsland liggen.

Vrienden van de Berkel staan voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- Zorgt voor optimale waterveiligheid middels dijkversterkingen en meewerkt aan rivierverruimende maatregelen.
- Een actieve rol speelt bij het verder samenbrengen van partijen die de veiligheid direct kunnen beïnvloeden. Zowel lokaal, regionaal, landelijk als internationaal. Daarom actief in Duitsland aandacht blijft vragen voor de veiligheid in de grensoverschrijdende dijkkring 48.
- Beschikt over een adequaat opgeleide, geoefende en uitgeruste calamiteitenorganisatie, die samenwerkt met alle overige veiligheidspartners.
- Per stroomgebied beschikt over adequate calamiteitenplannen voor haar zuiveringsinstallaties, persleidingen en kunstwerken en voor voorzienbare dreigingen zoals overstromingen, wateroverlast en droogte. Deze plannen actueel houdt, regelmatig toetst en beoefent en lering trekt uit plaatsgevonden calamiteiten.

Samen veranderen

Overstroomd gebied bij dijkdoorbraak in Haffen Mehr Dld. (links) en Spijk NI (rechts)

Watersystemen

Watersystemen-op orde en klimaatbestendig

WRIJ is verantwoordelijk, voor voldoende en schoon water, de instandhouding en de verbetering van het watersysteem en adequaat beheer van het grondwaterpeil . De watersystemen dienen op orde te zijn, schoon, veilig en klimaat robuust, nu en in de toekomst.

De gevolgen van klimaatveranderingen, toename van extreme buien, (wateroverlast) en droogte en warmte (hittestress) stellen de waterschappen voor grote uitdagingen. Deze toekomstige uitdagingen moeten we samen met medeoverheden, bedrijven, inwoners aanpakken. Klimaatadaptatie doen we samen, want samen bereiken we meer.

Vrienden van de Berkel staan voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- Regie voert over de watersituatie in haar stroomgebieden en haar kerntaken op orde heeft.
- De belangrijke functie van het landelijk gebied voor het waterbeheer onderkent en zorgt voor een optimale waterhuishouding voor de agrarische bedrijven, natuurgebieden en landgoederen.

- Anticipeert op de klimaatverandering en de watersystemen en omgeving waar mogelijk klimaat robuust inricht. De kwetsbare plekken in de steden en in het watersysteem kent en er door gerichte maatregelen samen met gemeenten en provincies bij wateroverlast zorgt voor de tijdelijke opvang van water en in geval van langdurige droogte zorgt dat toch zoveel mogelijk voldoende water beschikbaar is.
- Bij herinrichtingen steeds meer waterhuishoudkundige functies combineert met andere mogelijke ruimtelijke en natuurlijke functies
- Samen met de gemeenten de water- en hitesituatie in de bebouwde omgeving door stresstesten verkent en optimaliseert en bij herinrichtingen oog heeft voor de leefbaarheid en de belevingswaarde.
- Inwoners, provincie, gemeenten en organisaties nauw betreft bij initiatieven rondom water. Bij de voorbereiding en de uitvoering van projecten vanaf de start alle betrokken partijen uit de projectomgeving betreft. Hierover communiceert en zoekt naar de gemeenschappelijke belangen om draagvlak te creëren voor de uitvoering en de financiering van die projecten..

Watersystemen schoon

Schoon water is een groot goed, essentieel voor de gezondheid van mens, plant en dier. De chemische en ecologische kwaliteit van het oppervlakte en grondwater dient op orde te zijn.

Vrienden van de Berkel staan voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- Zorgt voor veilig water voor mens, dier en plant waarvan de waterkwaliteit voldoet aan de wettelijke eisen. Veilig zwemwater daaronder begrepen.
- Initiatieven blijft ontwikkelen om diffuse verontreiniging van het water door afspoeling van meststoffen en bestrijdingsmiddelen, nalevering uit vervuilde waterbodems in het eigen stroomgebied en verontreinigingen van oppervlaktewater komend vanuit Duitsland te beperken.
- De zuiveringsinstallaties door procesautomatisering zodanig optimaliseert, renoveert, onderhoudt en inricht dat zij blijvend aan de wettelijke voorschriften en lozingseisen voldoen en de ecologische gevolgen minimaliseert en bijdraagt aan schoon water.
- Het onderhoud van maaipaden en retentiegebieden voor een steeds groter deel vanuit een regisserende rol in handen van lokale partijen legt. Dit kunnen ook aangrenzende agrariërs, agrarische natuurverenigingen zijn of initiatieven vanuit de burgers.
- Actief inzet op verbetering van de bodemstructuur waardoor meer water wordt vastgehouden en minder droogteschade en natschade ontstaat. Hierbij samenwerkt met agrarische initiatieven.▪

Samen veranderen

Afvalwaterketen: efficiënt, effectief en circulair

De WRIJ draagt door een efficiënte en effectieve behandeling van het afvalwater bij aan een goede volksgezondheid en een schoon watersysteem. Door gerichte zuivering van probleemstoffen zorgen we voor schoon water en door terugwinning van stoffen in aan waterzuiveringsinstallaties verbonden grondstoffenfabrieken geven we de circulaire economie vorm. Afvalwater is een grondstoffen bron. Door energietransitie en reductie van broeikasgassen CO₂, NH₃ dragen we bij aan het verminderen van klimaatveranderingen.

Vrienden van de Berkel staan voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- Samen met andere partijen en medeoverheden actief is bij het zoeken naar innovatieve oplossingen met betrekking tot verwerking en zuivering van afvalwater, winning van grondstoffen en energie. Bijdraagt aan de opstelling van Regionale Energiestrategieën.
- Bijdraagt aan een meer circulaire economie door gebruik te maken van de mogelijkheden om afvalstoffen in het afvalwater om te zetten naar grondstoffen.
- Haar installaties en andere eigendommen, onder voorwaarden, beschikbaar stelt voor onderzoek naar innovatieve mogelijkheden.

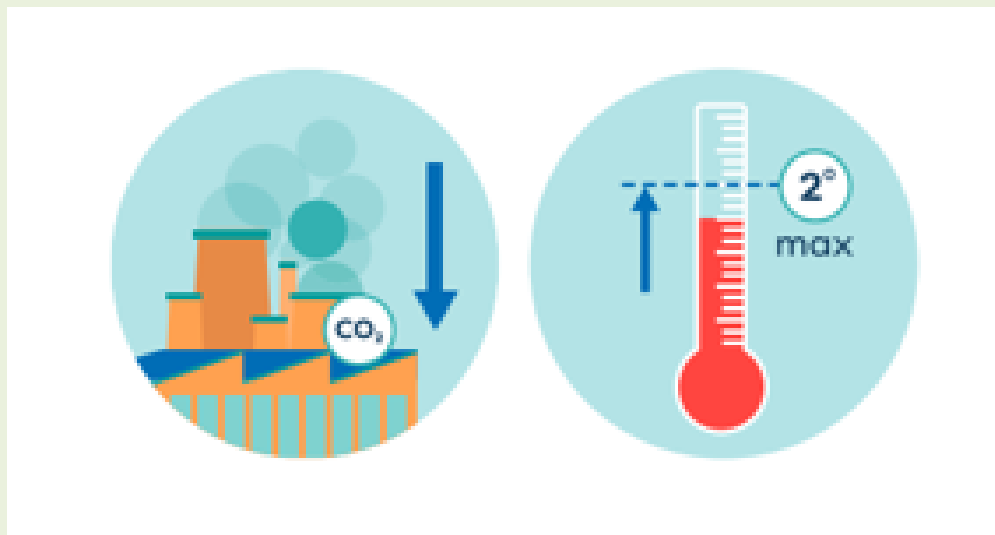
- Samen met andere partijen onderzoekt hoe, waar, met welke technieken probleemstoffen (medicijnresten, microverontreinigingen, etc.) verwijderd kunnen worden.
- Bij de afvoer en verwerking van slib, maar ook van bagger maaisel gebruik maakt van de duurzame mogelijkheden voor de verwerking ervan o.a. bodemverbetering, energieopwekking.
- Haar kennis ter beschikking stelt voor ontwikkelingen in andere landen om daar ontstane achterstanden in te halen.

Samen veranderen

Energieneutraal

Vrienden van de Berkel staan voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- Samen met bedrijven werkt aan energiebesparing, het zelf opwekken van duurzame en groene energie, en daarmee een actieve bijdrage levert aan de reductie van broeikasgassen CO₂, NH₃.
- Energieneutraal wordt door zelf haar energie op te wekken middels een mix van zonne-energie, biogas en windenergie.
- Windenergie alleen ontwikkelt op die locaties waar er voldoende draagvlak is in de omgeving en de omgeving mee profiteert van de inkomsten.

Samen veranderen

Beleving

Water is een belevenis. Het brengt de natuur in de stad. Het verkoelt, je kunt er zwemmen, vissen, recreëren, varen, langs fietsen of wandelen, aan wonen en werken.

Berkelzomp bron *Han ten Brinke*

Vrienden van de Berkel staan voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- Haar landelijke eigendommen, onder voorwaarden, open stelt voor recreatief medegebruik en Voor commercieel recreatief medegebruik een bijdrage in de instandhouding van de voorzieningen kan vragen.
- Grensoverschrijdend toerisme bevordert en door actief deel te nemen aan projecten langs het gehele grensgebied (Euregio).
- De beleving van de historie en de natuurlijke wateromgeving mogelijk maakt voor o.a. Berkelzomp, Fluisterboot, Buurse Pot en IJsselganger of andere lokale initiatieven.
- De mogelijkheid biedt langs de waterkant door middel van fiets- en wandelpaden kennis te nemen van het landschap, de flora en de fauna.
- Het vissen, onder voorwaarden, toestaat en meewerkt aan een inrichting van visplaatsen teneinde de flora en fauna zoveel mogelijk te beschermen.
- Zorgvuldig en in gepaste mate de instandhouding van cultureel erfgoed op het gebied van waterstaatkundige werken bevordert.

Communicatie en bewustwording

Doelgroepgericht communiceren en informeren over klimaatveranderingen, waterthema's en projecten draagt bij aan bewustwording aan water, aan de noodzaak van klimaatadaptaties en bevordert wenselijk gedrag.

Vrienden van de Berkel staan voor een Waterschap Rijn en IJssel dat

- Een bijdrage levert aan klimaatbewustzijn en aan water bewustwording bij inwoners en ondernemers door actieve en tijdige doelgroepgerichte communicatie en voorlichting over waterthema's, projecten en bij gebiedsprocessen.
- Stimuleert dat inwoners, boeren en bedrijven wenselijke "groene" en "blauwe" maatregelen nemen.
- Openstaat voor burgerinitiatieven die uit de lokale waterinteresse ontstaat. Inzet op een goede verstandhouding en zodanig informatie verstrekt dat de inwoners kunnen ervaren dat ook zij een bijdrage leveren aan goed waterbeheer in de regio en zich daardoor medeverantwoordelijk kunnen gaan voelen voor de taken waarvoor het waterschap staat.
- Een actieve bijdrage levert bij de waterbewustwording door educatie op basisscholen. Vaartochten en bezoeken aan het Watermuseum blijft faciliteren.